

KARDINALOVA HOMILIJA PRIGODOM SUSRETA VJEROUČITELJA
ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE I PODJELE KANONSKOG MANDATA
ZA KATOLIČKI VJERONAUČ

(Zagreb, katedrala, 4. rujna 2010.)

Liturgijska čitanja: 1 Kor 4, 1-15; Lk 6, 1-5;

Dragi oče Biskupe, braćo svećenici,
vjeroučiteljice i vjeroučitelji,
odgajateljice u vjeri,
braćo i sestre u Kristu!

1. Početak nove školske godine posebna je prigoda za ovakav susret s vjeroučiteljicama i vjeroučiteljima te odgojiteljicama u vjeri. Okupila nas je Euharistija koju zajedno slavimo. Slušali smo čitanje iz Prve poslanice svetog Pavla Korinćanima. Apostol želi biti dosljedan do kraja: »Neka nas svatko smatra službenicima Kristovim i upraviteljima otajstava Božjih« (1 Kor 4, 1). Apostoli, crkveni predstavnici, nisu zamjenici Kristovi, već njegovi ministri, službenici, sluge. Zamjenik sugerira da je Krist odsutan, da je on daleko, dok sluga pretpostavlja djelotvornu prisutnost Gospodara. Ponekad i predstavnici Crkve skrivaju Krista uzdižući ga na čast nebeskih visina, a sebe na zemlji postavljaju njegovim zamjenicima. Evangelizator nije izumitelj ili otkrivač novih teorija, nego jednostavno navjestitelj Božjih djela. Stoga uvijek treba biti otvoren glasu odozgor. Treba biti u prvom

redu vjernik, koji je neprestano molitveno i sakramentalno povezan s Kristom, našim Gospodinom i Gospodarom svega, pa i subote.

2. I vi ste dragi vjeroučitelji i odgojitelji u vjeri uključeni u djelo evangelizacije i to na časnom polju odgoja u školama i dječjim vrtićima. Školski je vjeronauk na osobit način područje susreta vjere i kulture; vjerskog znanja i drugih ljudskih znanja. »U svijetu kulture, kojeg učenici prihvaćaju i koji je određen znanjima i vrijednostima koje pružaju ostali školski predmeti, školski vjeronauk polaže dinamični kvasac evanđelja i nastoji da doista može dodati i druge elemente znanja i odgoja kako bi evanđelje proželo način razmišljanja učenika na području njihova odgoja i obrazovanja te da se usklađivanje njihove kulture provede u svjetlu vjere« (Opći katehetski direktorij za katehezu, br. 73).

Navjestitelj Evanđelja pozvan je unositi Radosnu vijest u svaku ljudsku sredinu i tako preobražavati čovječanstvo. Naime, sve što je ljudsko određeno je na preobrazbu snagom Evanđelja.

3. Vi ste, dragi vjeroučitelji i vjeroučiteljice te odgojiteljice u vjeri, na osobit način u službi odgoja mladih naraštaja. Trebate biti svjesni tog poslanja u društvu. Odgoj postavlja u odnos dvije slobode: onu učiteljevu i onu učenikovu. I kada je ova druga na samom početku svog rasta, ili je u razvoju koji gotovo doseže zrelost, uvijek ima potrebu da bude usmjeravana, prosvjetljavana, utvrđivana. Nije to lako, dolaze trenuci nestašnosti i nemira, ali ako su razlozi odgojitelja autentični i dobro utemeljeni, ako su popraćeni svjedočanstvom vlastitoga života, zasigurno će imati nesaglediv utjecaj na odgajnika. Često navodimo riječi pape Pavla VI. koji kaže: »Suvremeni čovjek radije sluša svjedočke negoli učitelje (...) ili

ako sluša učitelje sluša ih zato što su svjedoci. (...) Crkva će dakle evangelizirati svijet ponajprvo svojim ponašanjem, svojim životom, tj. življenim svjedočanstvom svoje vjernosti Gospodinu Isusu, svjedočanstvom života i predanosti, slobodom pred silama ovog svijeta, jednom riječi svetošću.« (Evangelii nuntiandi, 41).

Odrasla osoba prenosi samo one vrijednosti u koje uistinu vjeruje. Stoga odgojitelj, da bi pravo odgajao, mora imati poniznu ali postojanu hrabrost da svjedoči. Možemo biti dobri odgojitelji samo ako volimo djecu. Nijedno odgojno načelo, nijedno pravilo, nijedan savjet ne mogu zamijeniti ovu nužnu ljubav.

Budite stoga svojim učenicima uzori u strpljivosti, u bezuvjetnom prihvaćanju svakog učenika, u pozornome slušanju njihovih problema, u velikodušnosti i predanosti svakodnevnim obvezama, u međusobnome zajedništvu i istinskoj radosti te nesebičnoj ljubavi. Svojim radom i životom svjedočite vrijednosti o kojima svakodnevno poučavate djecu i mlade.

4. Odrasli su pozvani pokazati mladim naraštajima što znači pravi uspjeh u društvenom i profesionalnom životu, pozvani su biti vjerodostojne osobe koje se ne zatvaraju u egoistične interese, nego se otvaraju Bogu koji nas nadilazi, kao i ljudima u bratskoj blizini.

Prvo iskustvo ljudskih odnosa stječe se u obitelji, koja je danas pod velikim pritiscima te joj je potrebna solidna potpora i pomoć kako bi mogla vršiti svoju bitnu odgojnu ulogu. Uslijed krize obiteljskoga odgoja, škole nerijetko moraju nadoknađivati ono što je propušteno u obiteljskome odgoju. Premda od škole ne možemo očekivati da bude odgovorna za svaki problem koji uočavamo u ponašanju djece i mladih, ipak škola ne

može ne voditi računa o mnogim propustima na razini obiteljskoga odgoja s čijim se posljedicama mora hvatati ukoštac.

Posebna pogodnost što ju škola pruža u odgojnom rastu jest školski vjeronauk. On posvećuje naglašenu pozornost duhovnoj dimenziji čovjeka. Pomaže nadalje iščitavanju povijesti hrvatskoga naroda i razumijevanju naše kulturne baštine. Školski vjeronauk je integralni dio povijesti hrvatskoga školstva. Nasilni se prekid dogodio samo u razdoblju komunističke diktature. Znakovito je što veliki broj djece i mladih odabiru školski vjeronauk. To govori o vrednovanju i položaju što ga vjeronauk ima među školskim disciplinama. Ali to je, drage vjeroučiteljice i vjeroučitelji, poseban izazov i za vas da odgovorno i stručno obavljate sve zadatke što ih taj predmet traži. Vjeroučitelj je pozvan biti svjedok kršćanskim životom i zauzetim radom i u kolegiju nastavnika svoje škole.

5. Braćo i sestre, u ovom euharistijskom slavlju na osobit način slavimo i svjedočimo crkveno zajedništvo. Primanje trajnog mandata i obnova poslanja nije samo simboličan čin, nego snažan izričaj poslanja koje vam Crkva povjerava, ali i znak brige i potpore koju vam Crkva želi pružiti u obavljanju tako odgovorne zadaće.

Biti vjeroučitelj je poziv, posebno zvanje. Vjeroučitelj je poslan od Crkve. Ona ga šalje. Nijedan vjeroučitelj ne može sam sebe poslati, ne može naučavati u svoje ime. »Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da oстане« (Iv 15, 16). Kako vidimo, Bog je inicijator poslanja, ali On Crkvi povjerava zadaću da realizira to poslanje. Crkva to čini i podjeljivanjem kanonskog mandata koji je nužno potreban za vršenje službe vjeroučitelja u školi.

Vjeroučitelj, vjeroučiteljica svoju crkvenost živi u župnoj zajednici. Svaki od vas je po naravi svoga poslanja pozvan biti ukorijenjen u konkretnu župnu zajednicu te je izgrađivati svojim kršćanskim životom i zalaganjem. Ako to izostane dovodi se u pitanje vjerodostojnost vaše službe i nastavak vašega kanonskog poslanja.

6. Vjeroučitelj je intimno povezan s poslanjem što ga je Crkva primila od Gospodina »učinite mojim učenicima sve narode« (Mt 28, 19). Njegov identitet ne može biti cjelovit ako ga promatramo odvojeno od poslanja Crkve: oni su međusobno isprepleteni. Vjeroučitelj je netko tko je pozvan biti »odjek« žive vjere Crkve. Dakle, vjeroučitelj je istodobno pozvan »biti netko« i »činiti nešto«. Vjeroučitelj je netko tko poznaje Evanđelje, tko se susreo s utjelovljenom Riječju u molitvi i u sakramentalnom životu; netko tko je u cijelosti u suglasju s Crkvom. On svojim životom »slikovito tumači« snagu Evanđelja koja je u stanju oblikovati osobni identitet i preoblikovati naše živote. Vjeroučitelj je netko tko je u intimnom prijateljstvu s Kristom.

Iako se vjeronaučna nastava događa u školi te ima vlastite ciljeve, ona je sastavni dio crkvenog pastoralnog djelovanja. Stoga je važno njegovati suradnju među svim sastavnicama u župnom pastoralu. Vas, poštovane vjeroučiteljice i vjeroučitelji kao i odgojiteljice u vjeri, pozivam da budete povezani sa svojom župnom zajednicom, svojim župnikom i svojim svećenicima i da se u okviru svojih mogućnosti angažirate i na drugim područjima pastorala. Školski vjeronauk se mora dopunjavati i nadograđivati drugim katehetskim i pastoralnim naporima župne zajednice. Iskustva koja stječete u školskom vjeronauku mogu itekako obogatiti druge oblike katehetskog rada.

7. Draga braćo i sestre, vjeroučitelji i vjeroučiteljice, radostan sam što vas mogu poslati u škole da tamo svjedočite kršćansku ljubav koja je uvijek veća od naših ljudskih očekivanja. U ime Crkve zagrebačke ovom prigodom želim iskazati osobito priznanje i zahvalnost svim katehetama i katehisticama, vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama te odgojiteljicama u vjeri za svjedočanstvo neumornog odgojnog rada u našim župama, školama i dječjim vrtićima.

Vi ste, drage vjeroučiteljice i vjeroučitelji, katehete i katehistice, nova stvarnost naše Crkve i našega hrvatskoga društva. Crkva u svom poslanju računa na vas. Zazivljem Božji blagoslov na vas, na vaše obitelji, a osobito na vašu djecu. Preporučujem vas nebeskom zagovoru Presvete Bogorodica Marije i blaženoga Alojzija Stepinca, čije se pedesete obljetnice svete smrti ove godine spominjemo. Amen.